

How should we behave in Galus

Shiur# 495 | Dec 28th 2024

תלמוד בבלי מסכת שבת דף כא עמוד ב

תנו רבנן: נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ. אם היה דר בעלייה - מניחה בחלון הסמוכה לרשות הרבים. ובשעת הסכנה - מניחה על שלחנו, ודיו.

פרדס יוסף פרשת וישב פרק לט פסוק יא

[עג] רש"י דיוקנו וכו'. עיין ספר זכר צדיק [דף י"ז סוע"ב] ששאל אותו אחד ממשכילים דיכולין להיות צדיק אף אם ילך בלי זקן ופיאות ובנימוס מלבושי אירופה, והשיב לו דמחלוקת יעקב ויוסף היה, דיעקב אמר שצריכים דוקא לילך בבגדים ארוכים וזקן ופיאות ולא לקשט עצמו, ויוסף אמר שיכול להיות צדיק אף אם יסלסל בשערו וכדומה. ובסוף כשראה שהיה קרוב ליכשל חס ושלום, ובאה לו זאת ע"י הסלסול כמו שאמרו במדרש [ב"ר פ"ז, ד] שאמר לו ה' אתה מסלסל בשערך אני מגרה בך הדוב, אז נראה לו דמות דיוקנו של אביו, היינו שמצא חן בעיניו סמל תבנית של אביו דוקא עיין שם, וכמו שאמרו [כתובות ק"ח ע"ב] נראין דברי אדמון שפירושו שיותר ימצא חן, וכן כתב בלקוטי חכמים בשם הרב הצדיק ר' יצחק מווארקי ז"ל. ועיין מה שכתבתי בזה בפרשת ויחי (מ"ט, כ"ו):

ויוסף הוא השלים על הארץ הוא המשכיר לכל עם הארץ. (מכ—ו)
אף־על־פי שהוא היה השלים והמושל, בכל־זאת לא מסר את חלוקת
התבואה לידי פקידיו ועובדיו, כי אם הוא בעצמו היה המשביר — כדי שלא
ייעשה עוול לאיש וכדי לשמש דוגמה ומופת לבני־אדם, עד כמה צריכים
לטרוח ולעמול במידת הרחמנות, כדי להציל אנשים מחרפת רעב.

(שפתי כהן)

מובא במדרשים, שבמשך כל תקופת הרעב לא היה יוסף טועם פרוסת פת עד רדת היום, לאחר שהלקוח האחרון קיבל את שלו...

(תוכן עלילות)

שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ד

רבי הונא בשם בר קפרא אמר בזכות ארבעה דברים נגאלו ישראל ממצרים, שלא שינו את שמם, ולא שינו את לשונם, ולא אמרו לשון הרע, ולא נמצא בהן אחד פרוץ בערוה

מא, נד ותחילנה שבע שני הרעב לבוא כאשר אמר יוסף

העיר הרב ריינס: ואילו בשני השבע לא כתוב "כאשר <mark>אמר יוסף".</mark> כי למנהיג היהורי זוכרים הגויים רק את הרעות...

ויבא יעקב שלם עיר שכם. (לג-יח)

ראשי־תיבות של "שלם" הם: שם, לשון, מלבוש. יעקב אבינו לא שינה את שמו, את לשונו ואת מלבושו, על אף היותו זמן כה רב אצל לבן וקשירת ידידותו עם עשו. אחרי ככלות הכל, הוא נשאר "שלם".

ואכן, שלמותו של יהודי היא בזה, שהוא עומד בתוקף על כך, לבלי־ לשנות משלושת הדברים הללו...

(בני יששכר)

Headlines Interview- How Should Jew Behave in Galus and Being Publicly Visible on the Street

1. How should we behave in Galus? Should we keep a low profile? What do the sources say?

בראשית פרק מב (פרשת מקץ)

Don't Be Conspicuous! ווַיָּא יַעַקֹב לְבָנָיו לָמָה תִּתְרָאוּ שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם וַיֹּאמֶר יַעַקֹב לְבָנָיו לָמָה תִּתְרָאוּ

רש"י בראשית פרק מב שם

למה תראו עצמכם בפני בני ישמעאל ובני עשו כאלו אתם שבעים, שבאותה שעה עדיין היה להם תבואה. [ולי נראה פשוטו למה תתראו, למה יהיו הכל מסתכלין בכם ומתמיהים בכם שאין אתם מבקשים לכם אוכל בטרם שיכלה מה שבידכם]

From where did Yaakov know that this what the correct approach for the Jew in Galus? Two places:

A. with his father Yitzchak who became wealthy

B. The Pilishtim became jealous and from his own successful approach with his brother Esav

בראשית פרק כו (פרשת תולדות)

וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהָּוֹא וַיִּמְצָא בַּשָּׁנָה הַהִּוֹא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרֲכֵהוּ יְקֹּוְקּ:וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְגָדֵל עַד כִּי גָדַל מְאֹד: וַיְהִי לוֹ מִקְנָה צֹאו וּמִקְנָה בָּקָר וַעֲבָדָּה רַבָּה וַיִּקְנָאוּ אֹתוֹ פָּלְשָׁתִּים:

רש"י בראשית פרק לב (פרשת וישלח)

התקין עצמו לשלשה דברים לדורון, לתפלה ולמלחמה

mid 1400's to 1500's (פרשת וישלח) ספורנו בראשית פרק לג

נהפך לבו כמו רגע בהכנעותיו של יעקב, כעניננו בגלות עם בני עשו האומר בגבהו מי יורידנו ארץ (על פי עובדיה א, ג), והורה שנהיה נמלטים מיד חרב גאותו בהכנעה ומנחה, כאמרם ז"ל שאחיהו השילוני קלל את ישראל בקנה א, ג), והורה שנהיה נמלטים מיד חרב גאותו בהכנעה ומנחה, כאמרם ז"ל שאחיהו מקדשנו כמו שהעיד רבי יוחנן בן הנכנע לכל הרוחות (תענית כ א) הן לו עשו כן בריוני בית שני לא היה נחרב בית מקדשנו כמו שהעיד רבי יוחנן בן Yaakov surrendered and was submissive זכאי באמרו (גטין פרק הנזקין) בריוני דאית בן לא שבקינן (גיטין נו ב)

As the Ramban says about this Parshah and in general, **Maaseh Avos Siman L'banim**. This is the way to behave in Galus as our Avos have instructed and taught us explicitly and implicitly.

2. What did Gedolei Yisrael say about this, and how did they behave?

משנה ברורה סימן תקס

ונשים המתקשטות במילוי גורמין לבד זה רעות רבות מאומות העולם המתקנאים בהם

שער הציון סימן תקס

אחרונים. וידוע מה שאמר יעקב לבניו למה תתראו וכפירוש רש"י שם.

Absolutely shouldn't overspend because of what the goyim see and are saying about Jews living a lavish and posh lifestyle; wedding, world of food and clothing that can at times be over the top.

NBY in Prague about making elaborate weddings and how goyim see that.

Netziv in his essay Shear Yisroel about "hen am levada yishkon" who says this as well

Rav Wolbe shiurei chumash commenting on Sforno ad loc. who notes that the approach of gedolei Yisroel throughout the doros followed that of Yaakov of "lamah tisrau" etc.

Rav Yaakov in Monsey about wearing Talis on street so as not to antagonize non-Jewish neighbors

3. How have Jews historically behaved in exile?

ברים פרשת דברים פרק ב (mid 1500's to early 1600's) Rabbi Ephrayim Luntschitz

ענין הצפנה זו נראה לי שאם ימצא האיש הישראלי בגלות החל הזה איזו הצלחה זעיר שם אז יטמינו ויצפינו הכל בפני עשו כי אין לך אומה שמתקנאת בישראל כמו עשו, כי לדעתם הכל גזולה בידם מהם מן ברכת יעקב אבינו שלקח ברכותיו של עשו במרמה, וכן יעקב צוה לבניו למה תתראו (בראשית מב א) פירש רש"י בפני בני ישמעאל ועשו כאילו אתם שבעים כי שניהם סוברים שיצחק גזל הצלחת ישמעאל, ויעקב גזל הצלחת עשו על ידי השתדלות, על כן צוה דוקא על עשו פנו לכם צפונה שלא יתקנא בכם, וזה היפך ממה שישראל עושין בדורות הללו בארצות אויביהם כי מי שיש לו מנה הוא מראה את עצמו במלבושי כבוד ובתים ספונים וחשובים כאילו היו לו כמה אלפים ומגרים האומות בעצמם ועוברים על מה שנאמר פנו לכם צפונה. ומנהג זה הוא ברבת בני עמינו והוא המסבב את כל התלאה אשר מצאתנו. והמשכילים יבינו ליקח מוסר:

- 4. Let's go through a number of specifics, primarily as it relates to doing Mitzvahs and displaying our Judaism in public:
- 1. Public Menorah Lightings e.g., a shul lights outside, public events:

"Mitzvas ner chanukah ner ish u'besiso" and "mitzvah l'hanicho tefach hasamuch mibachutz" so no place to light menorah in RSHR. The below gedolei haposkim of the last generation all write clearly that there is no such thing as public lighting of Menorah especially with a berachah. Even the minhag to light in BHKNS was fraught with debate among the gaonim and rishonim. Although it's paskened in SA, only lighting in Shul was authorized for specific reason of similarity to BHMK or pirsumei nussah, but nothing beyond that.

RSZA in Halichos Shlomo; Chanukah 17:4

R Waldenberg in Tzitz Eliezer 15:30

Klausenberger Rebbe in Divrei Yatziv 2:2

Dayan Weiss in Minchas Yitzchak 6:65

Ray Wosner in Shevet Halevi 4

Rav Shmuel Kaminetzky in kobetz halachos 15-12

2. where should each person light in the diaspora— outside the home at the door/gate for public pirsumei nissa, in the window facing the street, or privately at home only for the inhabitants inside? How does danger or potential danger impact where to light the menorah?

See The Making of a Minhag Chapter 14- "The Movement of the Chanukah Menorah Indoors in the Diaspora" where I discuss this at great length. A few short excerpts follow:

When there is danger to place the menorah outdoors the Gemara posits that "manicho al shulchano v'dayo" and this is how we pasken in SA. So, we see danger indeed changes the course of a mitzvah. However, when it's no longer dangerous should the menorah be placed outdoors as the ikar hadin?

This question, although contemporary in nature, has troubled halachic authorities for over 800 years. The earliest halachic authorities to raise the question were **the Ohr Zarua** and **Baal Halttur.** (Ohr Zarua Hilchot Chanukah, siman 323, Sefer Halttur, Aseret HaDibrot, in the beginning of his Hilchot Chanukah) Commenting on the Talmudic ruling that "The requirement is to place the Chanukah menorah by the doorway of one's house from the outside, and in time of danger, he should place the menorah on his table and that is sufficient," the Ohr Zarua asks: "Today, when there is no danger, I don't know why we do not light the menorah outdoors?"

While the *Ohr Zarua* leaves the question unresolved, which in and of itself requires understanding, the *Baal Halttur* seems to suggest a cryptic answer to the question. The *Ittur* writes: "Once the custom was instituted, based on danger, it was established. One who can place the menorah outside, should place it outside, and if not [outside, then] in [the entrance to] his doorway." Rabbi Meir Yonah ben Shmuel, in his commentary on the *Ittur*, *Petach HaDevir*, suggests that the *Ittur* means that even if there is no longer any threat or danger, once the original danger relocated the placement of the menorah, the menorah should continue to be lit inside. The *Petach HaDevir* concludes that this understanding could resolve the *Ohr Zarua*'s question as well.

The *Rishonim* explain that the danger that the *Gemara* was referring to was certainly not life threatening, as one is not commanded to perform a positive *mitzvah* if there is risk to one's life. **The** *Ritva*(*Maseches Shabbos 21b*) explains that even "fear of pain or hatred like in France" is enough to bring the menorah indoors. **The** *Rivash*, (siman 111) writes that "since the hand of the nations is upon us, and we are unable to fulfill the *mitzvah* properly," the menorah is lit indoors. These early sources clearly indicate that lower-level danger or possible danger is sufficient reason to not light outside one's home.

Based on the *Rishonim*'s definition of *sakanah*, I would suggest another reason why the menorah should not be lit outside one's home, **even today, in America**. Over the centuries the Jew, Jewish home and Jewish community have continually been threatened physically and spiritually. At times it was more dangerous and at times it was less dangerous; at times there was a greater sense of acceptance and serenity and at times less. Rabbinic authorities understood that even during quiet and peaceful times things could change. As such, to constantly change the menorah's positioning based upon the Jews' relative safety in a particular year or decade has no precedent in any area of *halachah*.

This understanding may better explain the position of the *Ittur* referred to earlier. The *Ittur* writes that once there was a situation of danger, that becomes the status quo assumed for determining halachic practice. Therefore, no longer can the menorah be lit outside even if the

danger passes. The *Ittur* is expressing that even after the danger passes, the *halachah* deemed the situation to be eternally dangerous. Until we are privileged to the ultimate Redemption and eternal peace, the threat of danger is sufficient to create consistency in the placement of the menorah indoors. (*Chayei Adam, siman* 154, #12 and *Kitzur Shulchan Aruch, siman* 139, #7, who both posit unequivocally that because we live amongst non-Jews, the menorah should be lit indoors.)

Rav Moshe Sternbuch suggests a similar proposal to explain our contemporary practice. He writes that although one community or country finds itself to be safe and secure and may light the menorah outside, other communities that are not as privileged may want to follow suit. As a result, communities that do not have the same physical safety level will begin to light outside, which could ultimately be dangerous. Rav Sternbach understands that until there is universal peace for Jews across the world, Jews living in an independently safe country may not light outside. (Responsa *Teshuvos V'Hanhagos*, volume 2, *siman* 140)

3. Wear a yarmulka in public places; Yarmulka at work; Tzitzis out at work

שולחן ערוך אורח חיים הלכות הנהגת אדם בבוקר סימן ב

ולא ילך ד' אמות בגילוי הראש

ט"ז אורח חיים סימן ח

ונראה לי שיש **איסור גמור** מטעם אחר דהיינו כיון שחוק הוא עכשיו בין העכו"ם שעושין כן תמיד תיכף שיושבין פורקין מעליהם הכובע ואם כן זה נכלל בכלל **ובחוקותיהם לא תלכו** כ"ש בחוק זה שיש טעם דכיסוי הראש מורה על יראת שמים כההיא דסוף שבת כסי רישך כי היכי דליהוי עלך אימתא דמרך וכן בקדושין דף ל"ג ההוא גברא דלא מכסי רישי' אמרו כמה חציף האי גברא כו' וכ"כ בס' המורה פנ"ב ע"ג גדולי חכמינו נמנעים מלגלות ראשם להיות השכינה חופפת וסוככת אותן וכן היו ממעטים דבריהם לזאת הכוונה כו' עכ"ל

משנה ברורה סימן ב

ויש שמצדדין לומר דאפילו ד"א אינו אסור מדינא רק להצנועין במעשיהן אבל כבר כתב הט"ז בסימן ח' דבזמנינו איסור גמור מדינא להיות בגילוי הראש ואפילו יושב בביתו עי"ש וכן כתב בתשובת מהר"י ברונא

See Iggeros Moshe Orach Chaim 4:2 who is meikel not to wear a yarmulkah for tzorech parnasah, hefsed merubah, interview, and seemingly for concern of AS by extension of the latter as it's no longer an issue of bechukoseihem like the Taz says as goyim don't davka keep their heads uncovered anymore. However, one can't stam be meikel; and every situation must be judged appropriately.

4. Wear a talis/tefillin walking to shul shul

Rav Yaakov in Monsey and other Gedolim who had a similar approach. How that works today in very very Jewish neighborhoods like Lakewood, Monsey, and Brooklyn needs to be addressed by the local Rabanim.

5. Wearing black hat, shtreimels, and other items which identify us as Jews- depends- they wear khalifa's and everything else, so why can't we wear our garb, it's a fine balance. Can't change who we are and pretend to be someone else. You know a yid when he's wearing a

baseball cap. But think each case through wherever you go and wherever you are. Out of the country, in a park

6. **Build Succos in public areas** – succah in the front yard, restaurants building Succos in public areas like a parking lot

A sukkah must be Outside; there are no two ways about it; except that mitztaer is patur from sukkah which may include danger. Like the mitzvos of menorah and mezuzah, Sukkah is among the minority of unique mitzvos that we perform outside. We can discuss if sukkah should be placed in the backyard VS. front yard. Keeping out of harms way in RSHR- could be it's even assur to do so if it's not withing one's legal rights. Dina D'malchusa Dina.

Mezuzah b'shaas sakanah- see Rema YD 286:1 that one is potentially exempt and that's the reason why there were no mezuzos on gates of major Jewish cities including Cracow. See Taz to seif 5 to cover the mezuzah

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מזוזה סימן רפו

כן חצירות או עיירות שמקצת עובדי כוכבים דרים שם, פטורין ממזוזה

ש"ך יורה דעה סימן רפו

אפי' רובם ישראלים פטורים משום סכנה ומזה הטעם אין עושין מזוזה בשערי רחובות כגון בק"ק קראקא ובק"ק פראג שקבעו שערים ברחובו' היהודים ונסגרים בלילה ולא קבעו בה מזוזות לעולם והאי טעמא משום סכנה דעלילות המושל מזומנות היו תמיד על שונאי ישראל

ש"ך יורה דעה סימן רפט

ואפי' הניחה אחורי הדלת כשרה בדיעבד כן משמע בטור וכן נראה דעת הרב אבל דעת הנ"י והרמב"ם נראה דפסולה וכ"פ הב"י וכ"כ העט"ז הלכך יש לחזור ולתקנו כהוגן ובס' מעדני מלך ד' ע"ו סוף ע"א כתב נראה דפסולה וכ"פ הב"י וכ"כ העטבדי כוכבים ומניחים מפני כן המזוזות אחורי הדלת דיש להם על מה שיסמוכו על דברי הטור והרב

ערוך השולחן יורה דעה סימן רפט

ולפ"ז מתיישב שפיר מנהג שלנו בכמה פתחים שלחוץ לרחוב או לחצר כשיש חשש שמא יטלום או מפני העדר הנקיות שקובעים המזוזה לא בתוך החלל של הפתח אלא אחורי הפתח סמוך לקצה המזוזה

7. Have a mincha minyan in the conference room at work, or keep a lower profile? It depends on the factors involved. Was permission granted. How is it seen? Do we look like we are always on break and not working hard? Much of this depends on the general approach of frum employees in office; are we considerate, nice, being mekadesh shem shamayim. If yes, Minyan is an extension of that. If not, the minyan becomes our achilleas heel.

On planes however, the poskim are quite clear that ordinarily one shouldn't do so as it disturbs staff and passengers and one should daven in place, art seat, b'chochmah. Again, it depends on circumstances and situation and set-up.

5. How do we reconcile Jewish Pride with Lamah Tisrau?

Must be proud Jews, but we don't need to flaunt our chosenness. We don't need to brag about it, show off, and wag our tongues. We mustn't poke out the eyes of the goyim. Yes, vayigbah libo b'darchei Hashem, but no, we shouldn't show it off.

Just like one who gets a raise, better job, doesn't flaunt that to one's friends and colleagues. Yes, you are proud, happy and can share that pride carefully with family and have great personal pride, but you won't go around bragging about that.

We have the best and greatest position- am segulah, mamleches kohanim and goy kadosh, chavivim Yisroel shenivraiim B'Tselem; and we need to know that be proud of that, and teach it to klal Yisrael, but we shouldn't stick it the face of the gentile community and rub it in that we are the chosen. We should walk tall and proud as Jews and do the mitzvos with pride and honor and articulate that to colleagues who are not Jewish; explain and show who we are and what we do, but don't brag about it. Be dedicated and committed employees and employees; make a kidush Hashem in all that we do. Don't flaunt it!